

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 6 „
Egy hónapra — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 109. szám.

Csütörtök, május 14.

A tisztviselők és az obstrukció.

Budapest, május 13.

A lakosságnak azokhoz a rétegeihez, melyek legsúlyosabban szenvednek az ex-lex alatt — és bizony szenved alatta a lakosság minden rétege — tartoznak a tisztviselők, kik küldöttséget menesztettek a képviselőházba a miniszterelnökhöz azzal a kérelemmel, hogy tárgyalassa minél előbb a tisztviselők fizetésének javítására vonatkozó törvényjavaslatot. Oly küldöttség volt ez, mely nem hangos zenezsével s nem azért jelent meg a képviselőházban, hogy feltűnést keltsen, melyet nem kellett mesterségesen összedobolni, mely nem volt vidékről fáradsággal a fővárosba szállított része a közvéleménynek. A tisztviselők, kik nálunk különben sincsenek fényes helyzetben, már egy fillerre kiszámították, mit fognak tenni azzal a kis fizetésjavítással, mely háztartásuk legsürgősebb szükségleteit, gyermekeik nevelési költségeit fedezné, és ime ismét meghiusultak reményeik. Ha áll a közmondás, hogy „bis dat, qui cito dat“, — duplán ad, aki gyorsan ad, — akkor sok hivatalnoksaládra áll a közmondás megfordítottja is: semmit sem ad, aki későn ad. Pedig e pillanatban még sem lehet a tisztviselőkön segíteni. Sokkal fontosabb érdek, a nemzet erkölcsi és politikai érdeke, az alkotmányosság csorbitatlan fenntartásának érdeke mindennél előbbre való, hiszen ez, minthogy magába zárja a nemzet kulturális és gazdasági fejlődésképességét, szintén ama forrás, melyből a tisztviselők osztálya, tekintélye egyáltalán táplálkozik.

A miniszterelnök tehát a tisztviselők hazafiasságára appellált ama szavakkal, hogy várniok kell, az obstrukciónak szep-

temberben — októberben valószínűleg — biztosan nem tudhatja — kifogy a lélegzete s akkor napirendre kerül a reájuk vonatkozó törvényjavaslat.

Egy törvény sem előzheti meg a katonai javaslatokat, ezt követeli az alkotmányosság lényege s azonfelül e javaslatok a magyar állam legfontosabb ügyei. Tehát várni kell, míg győz a többség passzív ellenállása. Valóban nincs más kivezető út, ha erőszakkal nem akarunk erőszakot megtörni s ezzel a magunk jogtalanságával szentesíteni idegen jogtalanságot.

És ezért csodáljuk, hogy a szabadelvű pártban is észrevétték magukat holmi vérfelpezsdülések, melyekben elhomályosul a tiszta ész és a nyugodt megfontolás; hogy ott is vannak emberek, kik hirtelen államférfiúi hivatást éreznek, hogy a helyzetet a saját felvillámló bölcseségükkel tisztázzák, a párt-egység árán is. Feltesszük, hogy ez az intellektuális bűn nemcsak a pártfegyelem és a vezér tekintélye, de a legnagyobb a nemzet ellen is, nem fog teltleg a megvalósulás állapotába lépni. Mert itt vagy a kisebbségnek teendő engedményre gondolnak, vagy nem lehet ily engedményt nyújtani. Ha nem lehet, akkor természetesen minden a régiben marad, akkor a kisebbségnek nincs mentsége a leszerelésre; ha pedig kap engedményt, akkor a kisebbség megint jutalmat kapott eljárásáért, akkor ezzel megint jóvá van hagyva a többségi elv megsértése, akkor új ingert kap hasonló kísérletre ugyanez, vagy egy másik kisebbség.

Az egyetlen siker tehát nem maradna más, mint a többség erkölcsi lealacsonyítása és valószínűleg szétforgácsolása. Ezt nem akarhatják azok az urak, akik személyesen úgy aggódnak az ország jólétéért.

Annak a szekérnek az elkészítése, melyen a kisebbséget ki lehetne hozni a kátyúból, melybe maga talpalt bele, nem lehet a többség feladata, azt magának az ellenzéknek kell összeácsolni, ha őszintén és becsületesen gondol az ország érdekével. Itt tehát valóban semmi sem segít, csak a többség passzív ellenállása; ha ez nem segít, akkor nincs kielégítő alkotmányos segítség. Azért ki-ki alkalmazkodjék a miniszterelnök okos és egyedül helyes politikájához és szigorúan annak rendelje magát alá. —n—s.

Negyven évig jegyző.

— Saját tudósítónktól. —

— május 14.

Igaz benső érzéssel és lelkesedéssel ülte meg vasárnap Nagy-Tószeg községe érdemudis jegyzőjének Horváth Károlynak a községben 40 éven át folytatott buzgó munkásságának évfordulóját.

Horváth Károly liberális elveinél s vonzó, barátságos modoránál fogva általánosan ismert és kedvelt egyéniség egész Torontálban. Egyike ama ritka férfiaknak, kik a hivataloskodással járó terhes munka küzdelmeiben mindig kitartanak s így a legszebb eredményeket képesek felmutatni s pontos, rendszerető, a hivataláért lelkesedni tudó ember.

Községeiben, Nagy- és Kis-Tószegen kiváló rend uralkodik. Mindenkinél jó tanácsosul szolgál, a szegényeknek pedig jóságos gyámolítója volt mindenkoron. Számtalan érdeme mellett, melyeket kivívott, említésre méltó az tény, hogy a két községben soha egy fillérvnyi adóhátralék nincsen. A nép szeretettel és ragaszkodással veszi körül mindig ugynevezett és általánosan szerető „atyját“ és halájának elismerésül egész önként, saját

A „TORONTÁL“ tárcája

Antonio.

— Velencei gyermekhistória. —

Mihelyt meglátott, otthagya a pajtásait és hozzám futott. Hétéves volt akkor, de törekeny testecskéjével, vézna arcoeskájával alig látszott ötnek. Csak szürkés-zöld szeme volt nagy és borzasztóan komoly. Élénken elűtött a mélyen sötét, simán leomló hajtól. Legbajosabb a száj volt ebben az arcbán, a vakítóan fehér szabálytalan fogakkal, az csak ritkán nyílt mosolyra. Antonio mindig megvetette ilyenkor a lábát, zöldes-szürke nagy szemét rájuk meresztette és pedig olyan hosszasan, a míg végül el nem kotródtak.

Antoniettonak nem teltt öröme a játékban. Észre lehetett a kicsikén venni, hogy csak azért ment a pajtásai közé, hogy a csufolkodásaiktól megszabaduljon. Meg volt rendes helye a sikátorban és jaj volt annak, a ki el akarta őt onnan zavarni. Nyomban öklöbe szorult kezecskéje és a bitörőre csak úgy zuhogtak az ütések.

De nem tudta elviselni azt sem, ha azt kérdezték tőle, hogy mit evett ebédre.

— Hi, hi, hi, mert száraz kenyeret rágcáltál, azért felejtetted olyan hamar.

És a nálánál nagyobb és erősebb pajtásai mind kárörvendően vihogtak.

De Antonio boldogabb volt valamennyinél, mert a sikátor gyermekéi között neki volt a legértékesebb holmija. Egy csillámló vörös kövű gyűrűt viselt a mutató ujján.

— Ugyan ki ajándékozta neked ezt a gyűrűt? — kérdeztem tőle egy napon, amikor moeskos ujjacsáját feltűnően nyujtogatta előre, mint máskor.

— Vettem magamnak.

— Te? És ugyan mennyiért?

— Tíz centesimóért! — felelte a fiú.

— Tíz centesimóért! Hiszen ez egész vagy-
nyon neked és ezt te csak úgy kidobod?! . . .

Kis ideig rám nézett, aztán nagyon komolyan így felelt:

— Nincs az kidobva! Olyan gyűrűt akartam,
mint amilyen a Bartolói — tette hozzá.

No és ki adta rá a tíz centesimót?

— Én! — kiáltotta Antonio nagy önértettel.

— Ugyan?

— Minden nap öt centesimót kapok kenyérré-
— ha minden jól megy — de én csak négyért
vettem, amíg a pénz együtt nem volt.

— Ah, hát így csináltad te ezt, te ravasz fiú!

Antonietto diadalmasan pislogott felém és
közben nagy gyöngédséggel simogatta a vörös
követ.

— Olyan mint a Bartolói! — dünnyögte.

Egy nap, mikor megint átmentem a siká-
toron, a kicsike bizalmasan jött felém és fojtott
hangon suttogta.

— Tetszik már tudni, Bartolói beledobta a
vizbe az én szegény vörös macskám, Misettót.

— Már megint ez a Bartolói, látnom kell
már ezt a Bartolót; kicsoda is ő voltaképpen?

— Hát a pék fia, — odaát! — felelte
Antonietto, s ugyancsak meg volt lepetve a tudat-
lanságomon.

— És miért fullasztotta meg a kis macs-
kádát?

— Azért, azért — zokogta a kicsike —
mert mert nem mondtam neki, signorino. Ő csak
olyan öreg, mint én! — tette hozzá mentegődzve.

— Ugy, hát ezért? És megfult Misetto?

— Nem, kihalszák egy seprővel, de a
pupos Tonia azt hiszi, hogy meghal éjjelre . . .
ugy köhög . . . Ilyen macska nincs több, mint
Misetto. Tudott bukfenecet vetni és pókokat falt
fel, nagy pókokat!

Erre a visszaemlékezésre Antonio szenvedé-
lyesen zokogni kezdett, nyilván a pókok nagy-
sága volt az, ami a bánatát megnövelte. Aztán

abbahagyta a dolgot és felszólított, hogy menjek
vele a haldokló vörös macskához. Azzal véde-
keztem, hogy nincs időm és megígértem, hogy
ujra eljövök. És másnap csakugyan még kerülővel
is elmentem a sikátorba, hogy megtudjam, mi
lett Antonietto macskájából.

A gyermeket szalmaszéken ülve, a kapu
előtt találtam. A gyűrű a rendes fényében su-
gárzott ugyan, de Antonietto nem motoszkált
rajta. Csöndesen, magabasúppelve ült. Mikor
közelebb jöttem, a nélkül, hogy a helyét ott
hagyta volna, száraz, tempa hangon mondta
nekem:

— Meghalt!

Szebb macskát ígértem neki, de rám sem
hallgatott, csak halkán dünnyögte:

— Szegény Misetto, én Misettom!

Ott hagytam a kis megvigasztalhatatlant.
Azon és a következő napokon az ő kis pajtása
nem merészkedett a közelébe. Ideges öklöskéje
összeszorult, mikor meglátta őket, egyedül akart
maradni a fájdalomával.

Napok multak, a míg újra a sikátorba
kerültem, hol azonban a legnagyobb sajnálatomra
nem pillantottam meg ezuttal Antoniettot, aki
pedig úgy odatartozott a szomorú kis utca arcu-
latához.

— Fekszik — mondta a velencei nép bizal-
masságával egy öregasszony, aki gyakran látott
beszélni a gyerekekkel.

— Ágyban van? — szóloitam szánakozólag
— szegény kicsike!

A vállát vonogatta és titkolódzva sugta:

— Az anyja azt mondja, hogy a hideg rázza,
de mi itt az utcában mind tudjuk, hogy egészen
más a baja.

— Szóljon, mit akar ezzel mondani?

— Őn tudja, hogy Antoniettonak iszákos
az apja, aki gyümölcsessel házal . . . az ember
ne avatkozzék bele mások dolgaiba, de ami sok,
az sok. Tegnap megint fenn volt az egész szom-

benső sugallatánál fogva rendezte számára a 40 éves szolgálatának jubileumi ünnepét.

Talpon volt ezen napon az egész lakosság s mindenfelől lengő zászlók hirdették e napnak nevezetességét. Sokan jöttek a környékről és távolból, hogy személyesen hozzájáruljanak az ünnepély emeléséhez. Azonkívül sokan levélben és táviratban fejezték ki jókívánataikat. Táviratilag küldték üdvözlőüket gr. Csekolics Gyula, a községnek jelenlegi képviselője és Babics József, volt országos képviselője.

Az ünnepélyesség reggeli 9 órakor kezdődött, mikor az egész résztvevő közönség a jubiléussal az élén a nagy-tószegi szép templomban szent misére gyűlt egybe.

A szent mise végeztével jeldördülő mozsárlövészek jelezték a tulajdonképeni ünnepély kezdetét. Pontban 10 órakor Wéner János községi bíró az ez napra a község háza nagytermében egybehívott képviselőtestületi diszközgyűlést megnyitván, küldöttséggel meghívatta a közgyűlésre az érdemekben megőszült jegyzőt, kit Fóris József, a kerület szeretett főszolgabírája meghatározott szavakkal üdvözölt, majd a községi bíró az ünnepelt érdemeit méltatva, a lakosság alkalmi ajándékát nyújtotta át neki. A meghatottság hangján és könnytel szemekkel tudta csak megköszönni a megindult jubilans fölöttes hatásának elismerését, népének szeretetét. Miután Horváth Károly jegyzői működésének érdemei jegyzőkönyvileg is megörökítették, a gyűlést az elnöklő bíró beakasztotta. Ezután az egyesek és a községi küldöttségek keresték fel az ünnepeltet, hogy jókívánásaikkal elhalmozzák őt.

Délben 50 terítékű ebéd volt a vendégszeretetről ismert jegyzői lakban, a melyen az első felköszöntőt maga az ünnepelt jegyző mondta ő felségére. Ő rá pedig Vihely Géza, a jegyzői egyesület elnöke köszöntötte szép szavakban poharát Fóris főbíró és Ambrus kis-oroszi plébános a családot éltették.

Délután 4 órakor a községi parkban kitünően sikerült és mulattató szép ünnepély folyt le.

Este 8 órakor fátylasmenet volt, majd utána 120 terítékű bankett következett, melyet megelőzőt a községi urihölgyek deputációja, kiknek élén dr. Rapp Jakabné gyönyörű virágcsokor átnyújtásával kifejezte a hölgyek hódolatát.

A vacsorán Judt Károly n. tószegi segédjegyző mondta az első felköszöntőt a királyra lendületes szavakkal, a jegyzőt és családját pedig dr. Rapp Jakab, Szontágh törvényszéki bíró, dr. Muraközy, dr. Verzár és még számosan

szédság a fiúnak az orditozásától, akit az apaj úgy ver, mint valami kutyát.

— De hiszen ez borzasztó! — szólottam felháborodva.

— Az, signor, és ez gyakran fordul elő, annyiszor, hogy mi itt az utcában végre elhatároztuk, hogy nem tűrjük a dolgot, különben büntetésünk válna!

Helybenhagyólag bölintottam.

— És Antonio anyja? — puhatolództam.

— Az szerencsétlen — világosított fel az öreg és a csoport, amint az már itt szokás, körénk gyülekezett, helybenhagyta a dolgot.

— Az ura reggelenként kimegy a kosarival és még mielőtt este lesz, el is prédálja azt a keveset, a mit keres. Az asszony aztán dolgozik egyet-mást itt-ott olyan emberekkel, a kik szintén nem számítanak, csak hogy összekaparjon néhány centesimót, hogy a gyermekével éhen ne vesszen.

Fölkerestem Antonio anyját. Sovány, ványadt, fésületlen kis asszonyka volt, nagy szürkés-zöld, kisérteties szemü, fatalisztikus közömbösséggel.

— Miért nem küldi Antoniettot az iskolába?

— Ugyan minek? Nem tanul ott semmit.

A leghatározottabban ellentmondottam.

— És a ház akkor magára maradjon, ha távol vagyok, hogy néhány centesimót keressek? — folytatta ingerülten — hisz a fiu napról-napra éhes!

Szegény Antonietto, ez volt az ő nagy vétké, éhes volt napról-napra.

— Az ördögbe is! rikoltott újól az apró asszonyka — tudhatná már az ilyen kis majomfickó, hogy nem izzadom a pénzt!

Erről a részről semmit sem remélhettem. De ő, a kicsike, akárhányszor láttam, sohasem panaszkodott...

ékszólóan és sikerült tósztokban köszöntötték föl. Majd táncra perdült az ifjuság és vígan együtt maradt a társaság a reggeli órákig, egy felejthetetlenül eltelt nap szép emlékével befejezván a napjainkban igazán ritka és meghatározó ünnepélyt.

Tiltakozás az obstrukció ellen. A városi és vármegyei törvényhatóságok, amint azt a szabad-elpárt vezére megjósolta, egymásután emelik fel tiltakozó szavukat az obstrukció ellen, melylyel az erőszakos kisebbség megakasztja az országgyűlés munkáját, kimeríthetetlen kárára az ország legfontosabb érdekeinek. Eddig az obstrukció ellen a következő városi és vármegyei törvényhatóságok hoztak határozatokat és juttatták el az illetékes helyre, ugymint:

I. Vármegyék: 1. Bács-Bodrog vármegye, 2. Baranya vármegye, 3. Borsod vármegye, 4. Nógrád vármegye, 5. Pozsony vármegye, 6. Sopron vármegye, 7. Szolnok-Doboka vármegye, 8. Temes vármegye, 9. Tolna vármegye, 10. Trencsén vármegye, 11. Sáros vármegye, 12. Ugocsa vármegye, 13. Vas vármegye.

II. Városok: 1. Zombor sz. kir. város, 2. Pozsony sz. kir. város.

Nagyváradról jelentik: Hegyesi Márton, a biharvármegyei szabadelpárt alelnöke a következő indítványt nyújtotta be a vármegyéhez, melyet a folyó hó 20-án tartandó megyei közgyűlésen tárgyalnak. Az indítvány így hangzik: Irjon fel Biharvármegye az országgyűléshez, feliratában adjon kifejezést aggodalmának a helyzet felett és erélyesen ítélje el a képviselőházban dúló obstrukciót, melylyel egyrészt a kisebbség terrorizmusa megakadályozza a többséget több szükséges, az ország vitális érdekeibe vágó törvényalkotásában, másrészt a törvényes állami élet folyamatát megszakítja. Kérje egyidejűleg Biharvármegye közönsége az országgyűlést, hogy a fentebb említett bajok ismétlődésének megakadályozására szolgáló gyökeres intézkedéseket legott tegye meg.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 10 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délig 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Torontáli muzeum.** A torontáli muzeum és könyvtár ügye örvedetesen halad előre. Mint ugyanis fővárosi levelezőnk jelenti, a torontáli muzeum és könyvtár ügyét a Muzeumok és könyvtárak országos bizottsága fölvette a jövő évi tervezetbe, és hogyha a muzeum és könyvtár helyéről s egyéb adományok beszerzéséről, tehát az alap-

— Már megint beteg a sok veréstől! — mondták egy napon.

Ezuttal az utca népe, a mely nem akarta többé hallani a jajgatást és vinnogást, elhatározta, hogy panaszt tesz. Boldog voltam, amikor ezt meghallottam. A szegény teremtetést végre elszakították embertelen szüleitől!

Az apát, anyát és a kicsikét a bíró elé idézték és kihallgatták. A bíró, szívében sajnálkozással, össze-vissza faggatta a gyermeket. Lehetetlen volt csak egyetlen panaszos szót is kivenni belőle. A bíró feltúrte Antonietto ujját, karján ott voltak a verés kétségtelen nyomai.

— Ki bánt így veled? Szólj!

— O, játék közben történt, — hebegett a kicsike.

— Hát azt a daganatot ki ütötte a jobb szemed fölött?

Antonietto fülig pirult.

— Felelj! Parancsolom!

— Nem tudom, lehet, hogy elestem.

— Nem, nem estél el, elmondták nekem, hogy a szüleid tegnap nagyon megverték és végül még egy ökölcspást is kaptal a szemed fölé. Emlékezzél csak vissza!

— Signor, nem fájt.

Semmit sem lehetett kipróbálni a kis mártírból. Mit tehetett a törvény ennek a kis hősnék vasakarata ellen?

A szülei, bizonyíték híján büntetlenül menekültek, de azért a bíró szigorúan megintette őket. Mentek hazafelé. Antonietto kettőjük között ballagott. Fejét magasra tartotta, szeme villogott, ő, a nyomortól elállatiasodott nyers emberek pedig, mikor haza értek, hosszú idő után megölelték megint gyermeküket a büntetéstől való szabadulás első örömteljes érzésükben.

És Antonietto? Őt nagyon bántotta, hogy mindig éhes volt és lármázott és hogy a szüleinek őt ezért meg kellett mindig verniök, hogy a száját betömjék.

vető munkálatokról értesítik, akkor az állami segély sem fog elmaradni és a bizottság küldöttje minél előbb lejön Nagybeeskerekre. Így tehát kilátás van arra, hogy az ige mielőbb testet öltön.

— **Törölt főrend.** A főrendház legutóbb tartott ülésében a Rudnán elhalálozott bíró Nikolics Fedor örökös jogu főrendházi tag nevét, az igazoló-bizottság javaslata folytán, a főrendek jegyzékéből törölték.

— **Tanácsülés.** Ma délután 4 órakor a városházán tanácsülés volt. A tanács a tegnapi leérkezett Béga-hidak tervezetét vizsgálta át, hogy javaslatot tegyen a hidak ügyében a közgyűlésnek. A tanácsnak ez ügyben hozott határozatát lapunk holnapi számában közöljük.

— **Miniszteri biztos.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a panaszosai felső kereskedelmi iskola idei érettségi vizsgálatának vezetésével miniszteri biztos minőségben Kövesligethy Rezső egyetemi tanárt bízta meg.

— **A városi állandó választmány ülése.** Nagybeeskerek város állandó választmányának holnap délelőtt ülést tart, amelyen a hétfői közgyűlés elé kerülő tárgyakat készíti elő.

— **Érettségi vizsgálatok a felső kereskedelmi iskolában.** A nagybeeskereki áll. felső kereskedelmi iskolában holnap és holnapután lesznek az osztályvizsgálatok, a mely után kezdetüket veszik az írásbeli érettségi vizsgák, melyek e hó 18-án kezdődnek s az ünnepeket nem számítva, teljes hét napon át tartanak. Az írásbeli érettségi vizsga után néhány heti szünet lesz s csak azután kezdik meg a szóbeli érettségi, melynek vezetésével, mint említettük, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Szuppán Vilmost, a budapesti kereskedelmi akadémia igazgatóját bízta meg.

— **A kincstári erdő megvétele.** Dr. Perisics Zoltán polgármester a város határában levő kincstári erdő megvétele dolgában a következő előterjesztéssel járul a város képviselőtestületéhez:

Tekintetes képviselőtestület!

Nagybeeskerek város közönségének régi óhaját képezi, hogy a kincstárnak városunk határában fekvő birtokából valamely részt tulajdonjogilag megszerelzen. Több ízben megindultak erre vonatkozólag a mozgalmak, de mindezek eredménytelenül. Tudomásomra jutott, hogy a város közelében fekvő kincstári erdőterület kezelése a kincstárra nem nagyon előnyös, s hogy ez is egyik oka annak, hogy az erdő mint olyan legnagyobb részében kiirtott. Miután az említett erdő még meglévő részének fenntartása városunk közönségére nézve közegészségügyi tekintetéből megbecsülhetlen értékkel bír, az azt körülvevő földek pedig bérbeadás útján szintén értékesíthetők volnának, azon tiszteletteljes előterjesztésem a képviselőtestülethez, méltóztatásuk elvi határozatként kimondani, hogy Nagybeeskerek város közönsége a 174 hold kiterjedéssel bíró kincstári erdőterületet hajlandó megvenni s e célból a képviselőtestület megbizta a polgármestert, hogy a pénzügyi bizottsággal egyetértőleg tegyen a kincstárnak ajánlatot az erdő megvételére, kövessen el mindent, hogy a jelzett földterület megszerelzen és eljárása eredményét jelentse be végleges jóváhagyás végett a képviselőtestületnek. Indítványomat elfogadásra ajánlván, maradtam a tek. képviselőtestületnek kész szolgálója, dr. Perisics Zoltán, polgármester.

— **A kereskedelmi és iparkamara ülése.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara f. hó 15-én teljes ülést tart következő napirenddel: 1. Elnöki jelentés. 2. Titkári jelentés. 3. Bizottsági jelentés a kereskedelemügyi kir. miniszter által véleményezés végett kiadott cheque-törvényjavaslat tárgyában. Ehhez az észkei kamara véleményes jelentése. 4. A kereskedelemügyi kir. miniszter leirata a kamara évi jelentéseinek kiadására vonatkozó korábbi rendeltet megváltoztatása tárgyában. 5. Ugyanazon kir. miniszter leirata a „Magyar kereskedők könyvtára” című vállalat tárgyában. 6. A rékási járási szolgabíró megkeresése egy iparkihágási ügyben véleményadás iránt. 7. A szombathelyi kereskedők társulatának megkeresése a vasárnapi munkaszünet tárgyában tett felterjesztésével. 8. Temesvár szab. kir. város tanácsának átirata a város által alapított báró Fejérváry Géza ösztöndíj kiosztása tárgyában. 9. A temesvári cs. és kir. 7. hadtest intendaturájának átirata kamarai bizalmi férfiaknak az élelmezési versenytárgyalásokhoz leendő kiküldése iránt.

— **Az előfogatóság.** Lapunk tegnapi számában az előfogatásra vonatkozó hírünk helyreigazításul közöljük, hogy az ajánlattevő Vuint nem Misának, hanem Lázának hívják.

— **Meglopott cigány.** Radu Nikola nagybeeskereki cigány a napokban a rendőrségen járt, ahol elpanaszolta, hogy a fiával vadházasságban élő Schein Léna ez év február havában lakásáról egy darab párnát 10 korona értékben s a

szobában levő pénzestárcájából egy darab 20 koronás bankjegyet ellopott s a lopott dolgokkal atyjához, Schein Mihályhoz szökött Tomaso-vára. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépezetők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1903. évi május hó 16-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhely épületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. ker. ipar-felügyelőhöz, Temesvár (Józsefváros, Hunyady-ut 23. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **A csoportosítható szelvényes-menetjegyek.** A Mav. igazgatósága közli: Folyó évi június hó 1-én a csoportosítható szelvényes-menetjegyek új jegyzéke lép életbe, melyvel az 1902. évi június hó 1-től érvényes hasonló jegyzék az ehez megjelent I. és II. pótlékkal együtt érvényen kívül helyeztetik. Az új jegyzék a magyar királyi államvasutak díjszabás-előadó hivatalában (Budapest, Csengery-utca 33. sz. alatt), valamint a magyar királyi államvasutak központi és egyéb városi menetjegyirodáiban, térképpel együtt egy koronáért kapható.

— **Cigány-háború.** Jövedelmező keresete volt Zsurzs Lázár ujmoidovai cigánynak. Nem a keze munkájával, de leányával, a szépséges Mártával üzött hasznos hajtó foglalkozást, a mennyiben cigány szokás szerint őt bizonyos összegért már néhánykor sikerült férjhez adnia. És bár a leány az illető uratól mindig megszökött, mégis mindig akadt újabb vállalkozó. Legutóbb közeli rokonát, Józsefet csapta be az élelmes cigány, de ezt is rövid idő múlva faképnél hagyta a leány. Zsurzs József nem is nagyon bánkódott a leány után és az érte lefizetett 400 koronáját sem igen sajnálta, mert úgy gondolta, hogy a szökés után a leánynak visszaradrt ingóságai felérték a veszteséggel. Az ügy rendezése körül azonban váratlan fordulat állott be. A múlt héten Zsurzs Lázár az alatt, míg veje a községben palinkázott, több rokonával kocsin elindult, hogy a leánya holmiját elhozza. Zsurzs József azonban neszét vette ennek és rokonaival utána sietett. A két cigány-párt között véres harc keletkezett, melynek folyamán Zsurzs József volt apását egy lövéses elgyötörte, hogy ez másnap meghalt. Zsurzs most a fehértemplomi kir. törvényszék fogházában bankdózik a tettén.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 14-én.

— Tavirati tudósítás. —

Budapest, május 14.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen napirend előtt Holló Lajos kikelt az ellen, hogy a tegnapi Duna-ünnepélyen a monitorokon a Gotterhaltét játszótták. Ezért támadja a miniszterelnököt s azt mondja, hogy vagy hagyják volna ki az ünnepségből a katonaságot, vagy pedig ne tartották volna meg az ünnepélyt.

Széll Kálmán miniszterelnök csodálkozik, hogy egy társadalmi ünnepé yért is, melyhez a kormánynak semmi köze, a kormányt vonják felelősségre. A Gotterhaltét játszani kellett a katonaságnak, miután az ünnepen a király is jelen volt.

Miután Holló Lajos még megjegyzi, hogy a magyar társadalom sohasem fejezte ki hódolatát a Gotterhaltéval, áttérnek a napirendre.

A kvótabizottság kiküldéséhez ma először Babó József beszélt a javaslat ellen.

Utána Tomasics Miklós horvát képviselő érvell létszelősen a javaslat mellett s egyúttal foglalkozott a horvát zavargásokkal is, melyeket elítél és konstataja, hogy a horvát intelligencia ragaszkodik Magyarországhoz.

Az ülés folyik.

A trónörökös Budapesten.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ferenc Ferdinánd főherceg ma délben Budapestre érkezett.

Udvari bál.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti táv.) Ma este a budai királyi palotában udvari bál lesz, amely még a régi szertartási termekben fog lefolyni. A bálon ugyszólván az egész udvar jelen lesz.

A nagyváradi püspök beiktatása.

Budapest, május 14. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Nagyváradról táviratozzák, Szmracsányi Pálnak, az új nagyváradi püspöknek a beiktatása valószínűleg a jövő hónap végén lesz. Az új püspök június eleén utazik Nagyváradra.

A Szent István-társulat közgyűlése.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Szent István-társulat ma délelőtt tartotta közgyűlését a társulat palotájának dísztermében. A közgyűlésen Császka György kalocsai érsek elnökölt s a terem zsufolásig megtelt a katolikus világ előkelőségeivel. Az ülésen Császka György érsek gyönyörű megnyitó beszédet mondott s azután letárgyalták a napirendet. A közgyűlés megválasztotta a társulat új alelnökét is Gieswein János kanonok személyében.

A Duna-ünnepély.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi Duna-ünnepély, bár az idő nem volt teljesen kifogástalan, igen jól sikerült. Az ünnepélyen óriási közönség vett részt, amely gyönyörködve szemlélte a pirotechnika nagyszerű produkcióit. Az ünnepélybe mindössze csak az vitt némi disszonáns hangot, hogy mikor a hadihajókon, tekintettel a király jelenlétére, a katonazenekarok a Gotterhaltét játszótták, a közönség egy része abugolt.

Forrongó Balkán.

Budapest, május 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a Szalonikiben állomásozó osztrák-magyar hadihajók még egy ideig a szalonikii kikötőben maradnak, miután a helyzet az újabb értesítések szerint, nem egészen megnyugtató.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1903 május 14.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.70	7.80	8.15
Pestvidéki	uj	76	7.55	7.70	8.05
Bánsági	uj	76	7.50	7.65	8.00
Bácskai	uj	76	7.55	7.85	8.00

Rozs	uj	kilo		kilo	
		elsőrendű	70-75	6.85	6.95
Árpa	uj	elsőrendű	—	6.75	6.85
		másodrendű	—	6.75	6.85
		takarmány	60-62	5.90	6.10
		égetni való	62-64	5.70	5.80
		sőrfőzésre való	64-66	0.00	0.00
Zab	uj	elsőrendű	39-41	6.35	6.60
Tengeri	uj	bánsági	—	0.00	0.00
		másodrendű	—	0.00	0.00

Határidő-üzlet.

Budapest, május 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak részint emelkedtek, részint pedig csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (júliusra)	7.37
Tengeri (júliusra)	6.45
Tengeri (júliusra)	6.46
Rozs (októberre)	5.52
Zab (októberre)	6.48

Most jelent meg!

SOMFAI JÁNOS

KUTYAVÁR
ÉS MÁS AFKÖBB HISTÓRIÁK
cími új könyve.

Kapható a TORONTÁL szerkesztőségében,

ára füzve 3 korona,
diszkötésben 5 korona.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Ó-Bessenyő községétől.

1095. szám 1903.

420—2.1

Árlejtési hirdetmény.

Ó-Bessenyő község képviselőtestületének 1903. évi 35. szám alatti határozata folytán a községi épületek tatarozására Ó-Bessenyő község-házánál 1903. évi május hó 20-án d. e. 9 órakor szóbeli árlejtés fog megtartatni.

A tatarozásra 2500 kor. van előirányozva.

Felhivatnak vállalkozók, hogy a kifizető időre 10% bántópenzzel a község-házánál jelentkezzenek.

Feltételek és költségvetés, valamint a munka részletezése a község-házánál a hivatalos órákban betekinthető.

Ó-Bessenyőn, 1903. évi május hó 10-én.

Előljáróság.

V. 531. 1900. szám.

418—1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróság 1900. V. 531 és 303. számú végzése következtében a nagybecskereki kir. kincstári ügyészség által képviselt, a kir. kincstár javára T.-Sziget község ellen 360 és 369 kor. 90 fill. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 3 tenyészbika nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1900. évi V. 531. számú végzése folytán 729 kor. 90 fill. tőkekövetelés, ennek kamatai és megállapított költségek erejéig T.-Sziget község-házánál leendő eszközzésére 1903. évi május hó 23-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kifizetnek és ahhoz a venni szándékozók ezen-olgy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1903. évi május hó 5. napján.

Engel,

kir. bír. végrehajtó.

Csak rövid ideig Nagybecskereken
a gabonaterén.

== **L I F K A** ==
hirneves

Muzenma és Panopticum.

I. CSOPORT.

Tartalmazza a mintázás és mechanika mesterműveit életrajzszerű, történelmi és mythologiai viaszalakokban elegáns és értékes kiállítással, amint azok itthelyt még soha bemutatva nem lettek.

II. CSOPORT.

(402-3.2)

(Csak felnőttek részére.)

Tartalmaz sok anatómiai preparátumokat elismert művészes kivitelben.

Uj! VII. Eduárd angol király betegsége.

Naponta reggel 9 órától kezdve nyitva.

Belepti díj 30 fillér.



Katonák érmestől kezdve és 10 éven aluli gyermekek 20 fillért fizetnek.

Torontálvármegye központi járás főszolgabírójától.

4010. szám 1903.

413-3.2

Pályázat.

Szerb-Aradác községben lemondás folytán üresedésbe jött községi szülésznői állás betöltésére pályázatot hirdetek azzal, hogy a pályázni kívánó, ki a magyar és szerb nyelvet, előbbi írásban is bírja, kellően felszerelt folyamodványát f. évi május hó 31-ig alólirotnál benyujtsa.

Az évi rendes fizetés 200 kor., mellékjárauléka következők: minden szülési esetén házasság és házatlan zsellér 2 kor., földbirtokos 1/2 telkig 4 kor., egy telkig 6 kor., egy telek és ezen feül 8 kor. és minden egyéb látogatásért nappal 40 fillér, éjjel 80 fill., szegényeknél a szülési közreműködés után díj nem jár.

Nagybecskerek, 1903. május 11-én.

Daniel Ferencz,
főszolgabíró.

Bérbeadó lakás.

Egy 2 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás a Liptay-féle házban azonnal bérbeadó.

Bővebbet Liptay István Hunyadyfőutcai férfi divat-üzletében. (422-3.1)

Ugyanitt egy tanonc felvétetik.

Hirdetmény.

A klárii legelőközirtokosság közhírré teszi, hogy nagykorcsma épületét nagykorcsma céljára 3 évre bérbe adja. Zárt írásbeli ajánlatok folyó hó 30. napjának délutáni 2 óráig Klári község előjáróságához benyújtandók. Az ajánlatokhoz óvadék címén 100 korona készpénz csatolandó. Az árverési feltételek a községi előjáróságnál betekintheők.

415-3.2

Klárii közirtokosság.



Naponta frissen vágott

spárga (Spargel)

Kurländer Imréné

tűzfarakatár 384-x.6

Korona-utca 585. szám.



2552. tkvi sz. 1903.

417-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajlatának Kiss István, ugyanis mint kk. Kiss Sándor, Kiss Panna, Kiss Róza és Kiss Verona gyámja törökbecsei lakosok, illetve ezek jogutódai Teodorovity Milos, Kovács István, Kovács Istvánné szül. Bozsó Erzsébet és Szekeres Józsefné szül. Kakuszi Anna törökbecsei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 345 kor. 64 fillér s jár iránti végrehajtási ügyében a területén lévő Törökbecse község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. a törökbecsei 786. sz. tjkvben A. I. 4. sorsz. 2089 hrsz. alatt foglalt és jelenleg Theodorovity Milos néven álló 600 □-ól szántóból Kiss István, Sándor, Panna, Róza és Verona végrehajtást szenvedők, mint volt korábbi tulajdonosokat megillető 1/2-rész jutaléka 233 korona kikiáltási árban;

2. a törökbecsei 2398. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 2314. hrsz. alatt foglalt 2 hold szántóból Kovács István és Kovács Istvánné szül. Bozsó Erzsébet, mint a fenn nevezett végrehajtást szenvedők jogutódait megillető 1/2-rész jutaléka 547 korona kikiáltási árban;

3. a törökbecsei 2400. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 2910., 2911. hrsz. alatt foglalt 2 hold szántóból Szekeres Józsefné szül. Kakuszi Anna, mint a fenn nevezett végrehajtást szenvedettek jogutódait illető 1/2-rész jutaléka 290 korona kikiáltási árban;

4. a törökbecsei 2399. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 2522 hrsz. alatt foglalt 1 hold szántóból, mely Kovács István és neje Kovács Istvánné néven áll, a fenn nevezett végrehajtást szenvedők, mint volt tulajdonosokat illető 1/2-rész jutalék 335 korona kikiáltási árban és pedig valamennyi fenn 1-4 p. alatti ingatlanok az ezekre C. 11. és illetve C. 4. sorsz. alatt Szekeres Farkas Verona javára a bekebelezett élet-hosszra tartó kitérés joggal terhelt 1903. évi május hó 15-ik napján d. u. 3 órakor a kir. járásbíró, tkvi helyiségében árverés alá fog bocsátatni és kikiáltási áron alul is el fognak adatni, megjegyezve, oly hozzáadással, hogy amennyiben a fenn 1-4. pont alatti ingatlanok a szolgalmi jog fentartásával oly vételárban adatnának el, mely a szolgalmi jog tkvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezete szempontjából ezennel 1400 koronában megállapított összeget meg nem üti, az egész árverés hatálytalanná válik és az összes ingatlanok a szolgalmi jog fentartása nélkül a kitűzött határnapon nyomban újból el fognak árvereztetni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881 : LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyam-

mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek fentiekben kiül a következők:

Vevő az árverés jogerőre emelkedése után a megvett ingatlan birtokába lép, ez időtől fogva annak haszna is őt illeti.

Vevőnek a vételi bizonylat csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 8 nap alatt előterjesztés, illetve 15 nap alatt utóajánlat nem tétetik.

Vevő tartozik az épületeket a birtokba lépés után tűzkár ellen biztosítani és a biztosítási bárcát a tkvi hatóságnál letételezni, mely bárcát csak a vételár teljes lefizetése után kivonhat vissza.

A tulajdonjog vevő javára csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog bekebeleztetni.

A mennyiben vevő az árverési feltételeknek a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlan bármelyik érdekelt fél kérelmére vevő vesztélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újból el fog árvereztetni.

Amennyiben pedig az újabb árverés folytán az ingatlan olcsóbb áron adatnék el, a különbözetet a korábbi vevő tartozik megtéríteni.

Torontálvármegye árszékére kk. Kiss Sándor, Panna, Róza és Verona törökbecsei lakosok érdekében értesítetik.

Végrehajlató követelése áll 345 kor. 64 fill., ennek 1898. évi november hó 25-től járó 5%-os kamatai, 44 kor. 70 fillér megállapított és az árverési kérvényért ezuttal 3 koronában megállapított költségből.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1903. évi április hó 8-án.

Szabó,
kir. aljárásbíró.



A főutcában, az Orsó-féle ház első emeletén
egy elegáns
nagy utcai lakás
folyó évi november 1-ére és ugyanott
egy földszinti utcai lakás,
mely 3 utcai szobából és a megfelelő mellékhelyiségekből áll, folyó évi augusztus
1-ére kiadó.

Felvilágosítást ad (423-5.1)

Dr. Hollaender László,
ügyvéd.